

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๖)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด
และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“ส้วมที่ต้องด้วยสัญลักษณ์” หมายความว่า ส้วมที่มีระบบการขับเคลื่อนอุจจาระและปัสสาวะลงสู่ที่เก็บกักซึ่งจะต้องป้องกันสัตว์ แมลงพาหะนำโรคได้ และไม่ปนเปื้อนแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำใต้ดินทุกชั้นตอน

ข้อ ๒ ส้วมที่ต้องด้วยสัญลักษณ์ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) สร้างด้วยวัสดุทนทาน และทำความสะอาดง่าย
- (๒) ห้องส้วมต้องมีขนาดเนื้อที่ภายในไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ ตารางเมตรต่อหนึ่งที่นั่ง และต้องมีความกว้างภายในไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ เมตร ถ้าเป็นห้องอาบน้ำด้วยต้องมีเนื้อที่ภายในไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ ตารางเมตร
- (๓) ระยะห่างระหว่างพื้นถึงส่วนต่ำสุดของกานหรือเพดานหรือสิ่งอื่นที่ติดกับกานหรือเพดานต้องไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร ทั้งที่มีและไม่มีระบบปรับอากาศ
- (๔) ต้องมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่ห้อง หรือมีพัดลมระบายอากาศ

(๕) มีแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ลักซ์

(๖) พื้นห้องส้วมต้องมีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า ๑ : ๑๐๐ และมีจุดระบายน้ำทิ้งอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดของพื้นห้อง

(๗) จัดให้มีกระดาษชำระหรือน้ำสำหรับชำระให้เพียงพอสำหรับห้องส้วมทุกห้อง รวมทั้งจัดให้มีการทำความสะอาดเป็นประจำทุกวัน

(๘) มีโถส้วมชนิดคอห่านสูงจากพื้นห้องไม่น้อยกว่า ๐.๒๐ เมตร

(๙) มีท่อระบายอุจจาระลงถังเก็บกักซึ่งต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร มีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า ๑ : ๑๐

(๑๐) มีท่อระบายก๊าซขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เซนติเมตร สูงเหนือหลังคาส้วมหรือสูงจนกลิ่นเหม็นของก๊าซไม่รบกวนผู้อื่น

ข้อ ๓ ให้เจ้าของร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่มนั่งจัดสถานที่ไว้สำหรับบริการลูกค้าได้ในขณะเดียวกันไม่ต่ำกว่ายี่สิบคนและเจ้าของสถานบริการการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซสำหรับยานพาหนะ ต้องจัดให้มีส้วมที่ต้องด้วยสุลักษณะตามข้อ ๒ และต้องจัดให้มีเครื่องสุขภัณฑ์ไว้ตามจำนวนอันสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าอัตราที่กำหนดไว้ต่อไปนี้

(๑) สำหรับร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่ม

จำนวนเก้าอี้สำหรับลูกค้า	ห้องส้วมชาย			ห้องส้วมหญิง	
	ส้วม	อ่างล้างมือ	ที่ปัสสาวะ	ส้วม	อ่างล้างมือ
๒๐-๓๐ ตัว	ให้มีส้วม ๑ ที่ อ่างล้างมือ ๑ ที่ และที่ปัสสาวะ ๑ ที่ ใช้ร่วมกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง				
๓๑-๕๐ ตัว	๑	๑	๑	๑	๑
๕๑-๗๐ ตัว	๒	๒	๒	๒	๒
๗๑-๑๐๐ ตัว	๓	๓	๓	๓	๓
- กรณีที่มากกว่า ๑๐๐ ตัว	- ให้เพิ่มส้วม ที่ปัสสาวะ และอ่างล้างมืออย่างละ ๑ ที่ ทั้งห้องส้วมชายและห้องส้วมหญิง ต่อจำนวนเก้าอี้ สำหรับลูกค้านั่งรับประทานอาหารและหรือเครื่องดื่ม ที่เพิ่มขึ้นทุกๆ ๓๐ ตัว				

(๒) สำหรับสถานีบริการการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซสำหรับยานพาหนะ

จำนวน หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซ	ห้องส้วมชาย			ห้องส้วมหญิง	
	ส้วม	อ่างล้างมือ	ที่ปัสสาวะ	ส้วม	อ่างล้างมือ
๒-๘ หัวจ่าย	๒	๒	๒	๒	๒
๙-๑๖ หัวจ่าย	๓	๓	๓	๓	๓
๑๗-๒๔ หัวจ่าย	๔	๔	๔	๔	๔
- กรณีที่มากกว่า ๒๔ หัวจ่าย - ให้เพิ่มส้วม ที่ปัสสาวะ และอ่างล้างมืออย่างละ ๑ ที่ ทั้งห้องส้วมชายและห้องส้วมหญิง ต่อหัวจ่ายที่เพิ่มขึ้น ทุกๆ ๘ หัวจ่าย					

ข้อ ๔ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

อาทิตย์ อุไรรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้เจ้าของร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่ม ซึ่งจัดสถานที่ไว้สำหรับบริการลูกค้าได้ในขณะเดียวกันไม่ต่ำกว่าสี่สิบคน และเจ้าของสถานบริการการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซสำหรับยานพาหนะ ต้องจัดให้มีส้วมที่ติดตั้งด้วยสัญลักษณ์เพื่อให้ลูกค้าใช้ในระหว่างเปิดทำการค้า จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้